

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ВИМІРИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Створення інновацій відбувається поетапно у часовому та просторому вимірі інноваційного (або інноваційно-інвестиційного) процесу: від виникнення ідеї яка має інноваційну перспективу, її документального оформлення, до впровадження розробленого за інноваційною ідеєю документального оформлення в практичну діяльність щодо створення інноваційного продукту (виробництво інноваційної продукції, провадження інноваційної технології, надання новітньої послуги, провадження організаційно - управлінського рішення та ін.), просування інноваційного продукту на свій сегмент ринкового споживання або до замовника продукції. Зазначені етапи цього процесу повинні мати своє відповідне забезпечення інвестиційними, кадровими, матеріально-технічними, фінансовими ресурсами. Таким чином, інноваційний процес є специфічним цілеспрямованим об'єктивно-предметним способом системної організації інноваційної діяльності (як одного із видів людської креативної діяльності) щодо трансформації інтелектуального, наукового, науково-технічного ресурсу в реальні продукти, технології, організаційно-управлінські рішення, що затребувані ринком або суспільством і перспективні з позицій отримання комерційного, соціально-економічного та інших суспільно-корисних ефектів. Поняття інноваційно-інвестиційний процес розкривається як інноваційний процес, який апріорі має бути забезпечений інвестиційними ресурсами або інвестиційний процес інноваційного спрямування.

У будь-якому процесі завжди здійснюється витрати та перетворення ресурсів, що вводяться до процесу відповідно для його підтримки та розвитку. Ресурси, що вводяться до господарського, економічного процесу (зокрема інвестиційного та інноваційного процесів) як потенційні джерела створення економічних благ можуть включати: природні ресурси (природні речовини, потенційно придатні для їх використання у виробничому процесі); матеріальні ресурси (все, що зроблено працею людини, зокрема засоби виробництва, необхідні для виробничого процесу); трудові ресурси або людський персонал, який задіяний на всіх етапах процесу; інвестиційні та фінансові ресурси; інформаційні та інтелектуальні ресурси, зокрема різного характеру об'єкти прав інтелектуальної власності (винаходи, результати НДДКР, патенти, та ін.). Зазначені ресурси мають бути введені до господарського процесу, включаючи інвестиційний, інноваційний процеси та скеровані інтелектуальним ресурсом управлінського рішення. Для інноваційних процесів визначальними є інтелектуальні ресурси, що мають перспективи для комерціалізації при їх матеріалізації в ході цих інноваційних процесів, а також

інтелектуальні ресурси управлінських рішень, які скеровуються цими процесами. З цих позицій інноваційний процес як процес перетворення інтелектуального ресурсу в інновацію можна уявити собі як послідовний ланцюг логічно-пов'язаних дій, які спрямовані на досягнення прогресивних змін в економіці, організації, техніці, технології, управлінні тощо, а також у соціальній сфері, що має науково-технічну, технологічну новизну і задовольняє нові суспільні потреби. Він простягається від зародження нової (інноваційної) ідеї до її практичної реалізації з певним ефектом створення економічних та суспільних благ.

Інноваційний процес, крім генерації нової ідеї, може включати проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт (НДДКР) для розроблення на основі цієї ідеї проектної, конструкторської, технологічної документації, дослідного зразка, тобто матеріалізації ідеї; впровадження вже таким чином матеріалізованої ідеї у сферу виробництва (або в іншу сферу діяльності, наприклад сферу послуг) для освоєння випуску інноваційного продукту (продукційна інновація) або запровадження нової інноваційної технології (технологічна інновація); просування інноваційного продукту до ринкової сфери його споживання з поширенням цього продукту у певному її сегменті. У цілому інноваційний процес охоплює увесь складний комплекс суспільно-виробничих та фінансово-кредитних відносин, взаємовідносин, пов'язаних з реалізацією кожного із зазначених його етапів у циклі: інтелектуальна діяльність - наука - техніка - виробництво (сфера послуг) - споживання (застосування) інноваційного продукту. Інноваційний процес не переривається і після випуску продукції на ринок споживання, оскільки під час розповсюдження продукт удосконалюється, стає більш ефективним. Через категорію "інноваційний процес" доцільно визначити сферу інноваційної діяльності (СІД). До інноваційної діяльності належить вся діяльність у межах реалізації та підтримки інноваційного процесу, а також маркетингові дослідження ринків збуту інноваційного продукту та пошуку його нових споживачів; інформаційне забезпечення ймовірного конкурентного середовища і споживчих властивостей товарів фірм конкурентів; пошук новаторських ідей та рішень, а також партнерів з упровадження і фінансування інноваційного процесів. Усі ці види діяльності становлять інноваційну сферу, тобто сферу діяльності інноваторів, які включають науковців, інженерів, управлінців, виробників, усіх хто генерує, матеріалізує інноваційні ідеї, сприяє створенню та поширенню інновацій, а також забезпечує інноваційні процеси ресурсами.

Сфера інноваційної діяльності (далі - СІД), по суті, є багатовимірним простором перебігу інноваційно-інвестиційних процесів, за якими здійснюється перетворення наукової, інженерно-технічної, організаційно-управлінської ідеї у відповідно оформлені результати науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, розроблену новітню технологію, проектну документацію, ноу-хау, управлінське рішення тощо, що мають перспективу отримання комерційного або соціально-економічного ефекту при їх впровадженні у виробництво або при застосуванні у практичній діяльності.